

Sygn. akt III U 107/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – SSO Anna Moskal

Protokolant: st. sekr. sądowy Stefania Wrzyszczyk

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2017 r. w Tarnobrzegu

na rozprawie

sprawy **A. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek **A. P.**

od **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

z dnia 30 grudnia 2016 r. nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy A. P. prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 23 listopada 2016 roku,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w R. na rzecz wnioskodawcy A. P. kwotę 180 zł (słownie: sto osiemdziesiąt zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.-

Sygn. akt III U 107/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30.12.2016r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., po rozpoznaniu wniosku A. P. z dnia 21.11.2016r. odmówił mu prawa do emerytury w obniżonym wieku. Jako podstawę prawną wskazał ustawę z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2016r. poz.887) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r. Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Uzasadniając wyjaśnił, że zgodnie z art. 184 ustawy prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31.12.1948 r., jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek 60 lat i posiada co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych w tym 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze,

- nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Organ rentowy wskazał, że wnioskodawca na dzień 1.01.1999r. nie udowodnił co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Nie uznano za pracę w warunkach szczególnych zatrudnienia w Zakładach (...) S.A. od 29.04.1977r. do 14.04.1999r., ponieważ wnioskodawca nie przedłożył za ten okres świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Przyjęto za udowodniony na dzień 1.01.1999r. ogólny staż pracy w wymiarze 27 lat 3 miesięcy i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Uzasadniając podał, że w okresie od 29.04.1977r. do 31.12.1998r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował na stanowisku mechanika lotniczego w (...)M., a następnie w Zakładach (...) sp. z o.o. najpierw na Wydziale 50 START.-L. zajmując się bezpośrednią obsługą samolotów na płycie lotniska, a następnie od 1984r. na Wydziale (...)Serwis wykonując takie same czynności. Wskazywał, że czynności mechanika lotniczego wykonywał na płycie lotniska stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 14.02.2017r. organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu powołał te same przepisy, co w zaskarżonej decyzji oraz podniósł te same argumenty. Dodatkowo podał, że z przedłożonego ogólnego świadectwa pracy z 30.04.1999r. wynika jedynie, że wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako mechanik lotniczy- Wykaz A dział VIII poz. 12 pkt 1 zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. Zdaniem organu rentowego powyższy zapis nie daje podstaw do uznania wskazanego okresu jako pracy w szczególnych warunkach z uwagi na brak podania charakteru wykonywanej pracy zgodnie z rozporządzeniem. Ze względu na brak podania charakteru wykonywanej pracy, a także ze względu na niezgodność podanej przez pracodawcę nazwy stanowiska pracy z nazwą stanowiska wymienionego w załączniku do zarządzenia resortowego organ rentowy stwierdził brak podstaw do zmiany stanowiska zawartego w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca A. P. urodził się (...) Na dzień 1.01.1999 r. udowodnił ogólny staż pracy w wymiarze 27 lat 3 miesięcy i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych i jest to okoliczność niesporna.

W okresie od 1.09.1971r. do 30.04.1999r. zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) M., a następnie w Zakładach (...) sp. z o.o. Początkowo od 1.09.1971r. na stanowisku uczeń szkoły przyzakładowej na podstawie umowy o naukę zawodu tokarza. Od 1.06.1974r. otrzymał angaż na stanowisko tokarza. Następnie od 22.04.1975r. do 4.04.1977r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. W czasie odbywania służby uzyskał uprawnienia mechanika lotniczego. Po powrocie ze służby wojskowej w dniu 29.04.1977r. otrzymał angaż na stanowisko monter mechanika silników lotniczych, a od 1.04.1981r. angaż na stanowisko mechanika lotniczego, na którym pracował do końca zatrudnienia.

Początkowo, tj. w latach 1977 do 1984 pracował na Wydziale W 57 (Wydział Startu), Wydział ten zajmował się próbami startowymi, próbami naziemnymi oraz przygotowywaniem do oblotów samolotów wyprodukowanych w (...). Wnioskodawca pracował przy samolotach AM2, M - 15, M - 18 Dromader i I.. Do tych samolotów przychodziły gotowe silniki, a wnioskodawca wykonywał ich regulację, gdy były już wmontowane do samolotu - na płycie lotniska. W 1979r. otrzymał licencję naziemnego mechanika 2 klasy. Jego praca w latach 1977 – 1984 polegała na tym, że

wykonywał rozkonserwowanie silników, wykonanie pełnej próby, sprawdzenie parametrów technicznych i regulacja silnika. Po regulacji sprawdzał filtry, przemywał je, ponownie montował do silnika. Punktem finalnym jego pracy było przygotowanie samolotu do pierwszego oblotu. Po pierwszych lotach pilot zgłaszał ewentualne usterki i wtedy odwołujący je usuwał. Następnie przed wydaniem samolotu odbiorcy wnioskodawca wykonywał próby techniczne, czyszczenie filtrów i sprawdzenie parametrów.

W 1984r. został przeniesiony na Wydział (...) Serwis. Jego obowiązki pozostały takie same jak na Wydziale W 57 Start z tym, że z uwagi na zakres działania Wydziału Serwisowego, do jego obowiązków należało również usuwanie usterek zgłaszanych w ramach gwarancji przez nabywcę samolotów. Napraw i przeglądów samolotów dokonywał na płytach lotnisk wojskowych i cywilnych należących do nabywców samolotów. W tym czasie nie wykonywał innych czynności.

Wymienione czynności wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na płycie lotniska.

Za powyższy okres otrzymał ogólne świadectwo pracy, które w pkt 8 stwierdza, że w okresie od 29.04.1977r. do 14.04.1999r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach na stanowisku mechanik lotniczy zgodnie z wykazem A dział VIII poz. 12 pkt 1.

(dowód:

- akt rentowych wnioskodawcy: wniosek o emeryturę k.1, decyzja z dnia 30.12.2016r. k.nien.,

- akta osobowe wnioskodawcy nadesłane przez (...) M.,

- zeznania świadków Z. D. i R. F.- zapis nagrania z dnia 24.04.2017r.,

- akta rentowe świadków,

- zeznania wnioskodawcy- zapis nagrania z dnia 24.04.2017r.)

Uprawnienie wnioskodawcy do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych należało rozpoznać pod kątem spełnienia przesłanek z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (tj. DZ.U. z 2016 r. Nr poz. 887 ze zm.), zwanej dalej ustawą. Stanowi on, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 1 stycznia 1999r.) osiągnęli:

1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Okres składkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy wynosi dla mężczyzny 25 lat. Odnosnie natomiast przepisów dotychczasowych, które regulowały prawo do nabycia świadczenia emerytalnego przez mężczyznę w wieku niższym niż 65 lat w związku z wykonywaniem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, te przepisy to przede wszystkim Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), zwane dalej Rozporządzeniem.

Zgodnie z § 3 i § 4 ust. 1 Rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli spełni łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet 60 lat dla mężczyzn
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§2pkt.1 Rozporządzenia....).

W przedmiotowej sprawie niesporne jest, że wnioskodawca w dniu 23.11.2015r. ukończył 60 rok życia, na dzień 1.01.1999r. wykazał ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz nie przystępował do OFE. Spór dotyczy natomiast kwestii czy co najmniej 15 lat przed 1 stycznia 1999r. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych oraz czy rozwiązał stosunek pracy.

W ocenie Sądu, wyniki przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego pozwalają na pozytywną odpowiedź na tak postawione zagadnienia.

Na wstępie wskazać należy, że o tym czy praca wykonywana przez pracownika może być zaliczona do pracy w warunkach szczególnych decyduje fakt umieszczenia danego stanowiska pracy w tych wykazach stanowiących załącznik do Rozporządzenia. Nadto musi być to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zgodnie zaś z Wykazem A dział VIII poz. 12 Rozporządzenia do prac w warunkach szczególnych, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego zalicza się prace na statkach żeglugi powietrznej oraz prace związane z bezpośrednią obsługą samolotów na płycie lotniska.

Sąd uznał za wiarygodne przeprowadzone w sprawie dowody w postaci zeznań świadków, zeznań wnioskodawcy oraz zgromadzonych dokumentów, w tym angaży zalegających w jego aktach osobowych i wniosków kwalifikacyjnych.

Z dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych wynika, że wnioskodawca będąc zatrudniony w (...) M., a następnie w Zakładach (...) sp. z o.o. w okresie od 29.04.1977r. do 31.03.1981r. pracował na stanowisku montera mechanika silników lotniczych a od 1.04.1981r. do 31.12.1998r. na stanowisku mechanika lotniczego, przy czym początkowo na wydziale W 57 (Wydział Startu), a od 1984r. do końca zatrudnienia na Wydziale (...) Serwis

Na wnioskach kwalifikacyjnych znajdują się zapisy, że odwołujący się pracując na stanowisku montera mechanika silników lotniczych zajmował się przygotowaniem i konserwacją silników, przeprowadzaniem prób silnika zabudowanych na samolocie, rozpatrywaniem, przyjmowaniem i analizą zgłoszonych reklamacji użytkowników w kraju i zagranicą na sprzęcie lotniczym wyprodukowanym i sprzedanym przez Przedsiębiorstwo, obsługą serwisową pogwarancyjną sprzętu lotniczego w kraju i zagranicą.

Wnioskodawca zeznał, że po wyjściu z wojska w 1977 przyjął się do (...) na stanowisko mechanika lotniczego i funkcję mechanika lotniczego wykonywał do 1998 roku. Wyjaśnił, że od roku 1977 do 1984 pracował na wydziale START W-57 na lotnisku na stanowisku mechanika lotniczego, jakkolwiek miał stanowisko montera mechanika silników lotniczych. Pracował przy samolotach AM2, M - 15, M - 18 Dromader i I.. Wykonywał regulację silników, gdy były już wmontowane do samolotu - na płycie lotniska. Licencję naziemnego mechanika 2 klasy otrzymał w roku 1979. Podał, że w latach 1977 - 1984 jego praca polegała na tym, że wykonywał rozkonserwowanie silników, wykonywał pełne próby, sprawdzał parametry techniczne i regulował silnik. Po regulacji sprawdzał filtry, przemywał je, ponownie je

montował do silnika. Punktem finalnym jego pracy było przygotowanie samolotu do pierwszego oblotu. Po pierwszych lotach wnioskodawca usuwał usterki zgłaszane przez pilota. Następnie przed wydaniem samolotu odbiorcy wykonywał próby techniczne, czyszczenie filtrów i sprawdzenie parametrów. Wyjaśnił, że po 1984 roku wykonywał identyczne czynności z tym, że był już oddelegowany do użytkowników odbiorców samolotów na płytach ich lotnisk wojskowych bądź cywilnych. Wskazał, że skrót L. to skrót od nazwy serwisu, w którym pracował. Podał, że w dziale serwisu wykonywał te same czynności, co w (...), a także czynności serwisu gwarancyjnego i pogwarancyjnego, co wiązało się ze sprawdzeniem usterek silnika i ich eliminowaniem. Zeznał, że w/w czynności wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy. (zeznania wnioskodawcy – zapis nagrania).

W ocenie Sądu zeznania te zasługują na danie im wiary, ponieważ zostały potwierdzone dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych wnioskodawcy oraz zeznaniami świadków.

Razem z A. P. w (...)M. pracowali świadkowie: Z. D. na wydziale Startu W 57 oraz R. F. w dziale serwisu lotniczego.

Świadek Z. D. zeznał, że pracował z wnioskodawcą na wydziale Startu W 57 i wykonywali tego samego rodzaju prace, tj. rozkonserwowywali silniki, skalowali paliwomierze, regulowali silniki, dokonywali ogólnie przeglądu samolotu, a wymienione czynności wykonywali na płycie lotniska. Obsługiwaliśmy M - 18 dromadery, AM2, M - 15.

Świadek zeznał, że wnioskodawca pracował przy tych czynnościach „jakiś 7 czy osiem lat”, a później przeszedł do serwisu posprzedażnego i sprawował serwis na sprzedanych z zakładu samolotach.

Świadek R. F. zeznał, że pracował wspólnie z wnioskodawcą od 1984 w dziale serwisu lotniczego. Podał, że pracował na stanowisku mechanik lotniczy, zaś nie potrafił powiedzieć jakie stanowisko miał wpisane w dokumentacji wnioskodawca, ale wykonywał to samo co on. Wyjaśnił, że wnioskodawca obsługiwał samoloty wyprodukowane przez (...) sprzedane do klientów, były to samoloty cywilne i wojskowe, a obsługa polegała na wykonaniu wielu prac na tzw. stojance tj. na płycie lotniska w szczególności diagnozował usterkę poprzez zaopatrzenie samolotu we wszystkie niezbędne płyny, następnie uruchamiał samolot i usuwał usterki. Wymienione czynności wykonywał stale (zeznania świadków –zapis nagrania).

Zeznania wymienionych świadków Sąd uznał za wiarygodne. Z ich akt osobowych wynika, że byli oni współpracownikami wnioskodawcy w okresie jego zatrudnienia w (...)M., a tym samym mają najpełniejszą wiedzę na temat rodzaju pracy i zakresu jego czynności. Zeznania ich zaś są logiczne, wyczerpujące oraz korespondują z zeznaniami odwołującego się.

Mając na uwadze treść zeznań świadków, zeznania wnioskodawcy oraz pozostałe dowody zgromadzone w sprawie Sąd uznał, iż wspólnie tworzą one logiczną i spójną całość, a tym samym zasługują na wiarygodność. Na uwagę zasługuje fakt, iż organ rentowy nie kwestionował zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, ani też nie zawniósł żadnego dowodu dla podważenia wiarygodności ich zeznań.

Zebrane w sprawie dowody pozwalają na stwierdzenie, że wnioskodawca będąc zatrudniony w (...) M., a następnie w Zakładach (...) sp. z o.o. na stanowisku montera mechanika silników lotniczych od 29.04.1977r. do 31.03.1981r., a następnie mechanika lotniczego od 1.04.1981r. do 31.12.1998r., tj. przez ponad 21 lat pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych wykonując prace, które dają uprawnienia do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Reasumując stwierdzić należy, że wnioskodawca wykazał ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych przed 1.01.1999r. wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz rozwiązał stosunek pracy.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał A. P. prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 23 listopada 2016r.. W tej dacie spełniły się wszystkie warunki niezbędne do nabycia tego prawa.

Na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz.1804) Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w R. na rzecz wnioskodawcy kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt II wyroku).